

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 720/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 NcC 125/2014 z 18. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], prijíma na ďalšie konanie.
2. O d k l a d á vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 NcC 125/2014 z 18. decembra 2014.
3. Vo zvyšnej časti návrhu na rozhodnutie o dočasnom opatrení n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 NcC 125/2014 z 18. decembra 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Porušovateľom základných práv Sťažovateľa je Krajský súd v Bratislave, príslušný na rozhodovanie o miestnej príslušnosti podľa § 105 ods. 3 OSP na základe nesúhlasu Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „OS BA III“) s postúpením veci Okresným súdom Nové Zámky (ďalej aj „OS NZ“), ako nadriadený súd OS BA III, konajúci mimo inštančného postupu.

Konanie, ktorým došlo k porušeniu základných práv Sťažovateľa, spočíva v nesprávnom rozhodnutí Krajského súdu... o určení OS NZ ako súdu miestne príslušného na konanie v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ], so sídlom... (ďalej aj „Žalobca“) proti žalovaným: 1) Sťažovateľ, 2) spoločnosť [REDAKOVANÉ], so sídlom... a 3) spoločnosti [REDAKOVANÉ], so sídlom... o určenie, že záložné právo k nehnuteľnostiam... zaniklo. OS NZ nie je miestne príslušný na Konanie z dôvodu, že predmet Konania sa týka zániku/existencie práva (záložného) k Nehnuteľnostiam, kde je daná výlučná miestna príslušnosť OS BA III podľa § 88 ods. 1 písm. h) OSP, nakoľko Nehnuteľnosti sa nachádzajú v obvode OS BA III.

K porušeniu základných práv Sťažovateľa došlo uznesením Krajského súdu v... zo dňa 18.12.2014, sp. zn. 3 NcC 125/2014-43(ďalej aj „Napadnuté uznesenie“)...

Krajský súd... v rozpore s ustanovením § 88 ods. 1 písm. h) OSP o výlučnej miestnej príslušnosti rozhodol, že v Konaní má rozhodovať miestne nepríslušný súd.»

Podľa názoru sťažovateľky argument krajského súdu, že „určenie výlučnej miestnej príslušnosti podľa § 88 ods. 1 písm. h) O. s. p. je... nedôvodné, nezodpovedá skutočnému skutkovému stavu veci... Odôvodnenie Napadnutého uznesenia je v tejto časti nepreskúmateľné, pretože vychádza z arbitrárneho posúdenia veci Krajským súdom...“.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]..., na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.12.2014, sp. zn. 3NcC/125/2014-43 porušené bolo.

Základné právo spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]... na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.12.2014, sp. zn. 3NcC/125/2014-43 porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.12.2014, sp. zn. 3NcC/125/2014-43 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie

Spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,73 EUR, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu Sťažovateľa vedený v..., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Sťažovateľka súčasne navrhla, aby ústavný súd „odložil vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.12.2014, sp. zn. 3NcC/125/2014-43 a uložil Okresnému súdu Nové Zámky povinnosť vrátiť spisový materiál, ktorý mu bol postúpený Okresným súdom Bratislava III na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa

18.12.2014, sp. zn. 3NcC/125/2014-43, späť na Okresný súd Bratislava III až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti Sťažovateľa zo dňa 27.04.2015“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka sa sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. mája 2015 domáhala vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3 NcC 125/2014 z 18. decembra 2014, ktorým tento podľa § 105

ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozhodol o miestnej príslušnosti súdu v rozpore s § 88 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti. Podľa názoru sťažovateľky: „OS NZ nie je miestne príslušný na Konanie z dôvodu, že predmet Konania sa týka zániku/existencie práva (záložného) k Nehnutelnostiam, kde je daná výlučná miestna príslušnosť OS BA III podľa § 88 ods. 1 písm. h) OSP, nakoľko Nehnutelnosti sa nachádzajú v obvode OS BA III.“

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažnosť spĺňa všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom predpísané v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti, ktoré sú pre konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb ustanovené v § 50 citovaného zákona, pričom dospel k záveru, že otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých treba posúdiť v konaní vo veci samej, a preto podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal sťažnosť na ďalšie konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

Ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu znamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Právna úprava dočasného opatrenia začlenená systematicky do šiesteho oddielu druhej hlavy tretej časti zákona o ústavnom súde (konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a konanie o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy podľa čl. 127a ústavy) primárne reflektuje právny stav, podľa ktorého ústavný

súd pri svojom rozhodovaní nie je viazaný žiadnou lehotou, a preto je potrebné - aj s ohľadom na možnosť dlhšieho trvania rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby - poskytnúť potrebnú predbežnú ochranu ohrozeným právam sťažovateľa.

Podstatou sťažnosti je namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 listiny a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bola založená miestna príslušnosť Okresného súdu Nové Zámky na konanie o žalobnom nároku 1 žaloby doručenej mu 4. októbra 2013.

Základné právo na zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Toto základné právo je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolání podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „ad hoc“ (m. m. I. ÚS 239/04). Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

Ústavný súd po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu a dôvodov sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľka osvedčila existenciu predpokladov na zabezpečenie toho, aby sa prípadný výsledok konania pred ústavným súdom nezmaril v dôsledku ďalšieho postupu v zmysle záverov citovaného uznesenia, podľa ktorého: *„miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 297/2014 je Okresný súd Nové Zámky“*. Bez tohto zabezpečovacieho prostriedku by totiž podľa názoru ústavného súdu mohlo dôjsť v prípade vyslovenia neústavnosti napadnutého uznesenia krajského súdu k vážnej ujme na strane

sťažovateľky, ktorá by bola väčšia než ujma, ktorá by prípadne mohla vzniknúť následkom odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Návrh sťažovateľky na rozhodnutie o dočasnom opatrení v tejto časti nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom.

Ústavný súd preto v súlade s citovaným § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu (bod 2 výroku tohto uznesenia).

Uložené dočasné opatrenie podľa § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde zanikne najneskoršie ex lege nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

Keďže ústavný súd vyhovel návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšou formálnou časťou návrhu sťažovateľky na prijatie dočasného opatrenia, ktorej vo svojej podstate chýba zabezpečovací charakter, a uložiť Okresnému súdu Nové Zámky povinnosť „*vrátiť spisový materiál, ktorý mu bol postúpený Okresným súdom Bratislava III na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.12.2014, sp. zn. 3NcC/125/2014-43, späť na Okresný súd Bratislava III až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti Sťažovateľa zo dňa 27.04.2015*“ (bod 3 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2015